

SYLABUS
DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2020 - 2023
 Rok akademicki 2021/2022

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Retoryka dziennikarska z erystyką
Kod przedmiotu*	IC3/39
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Humanistycznych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Polonistyki i Dziennikarstwa
Kierunek studiów	Dziennikarstwo i komunikacja społeczna
Poziom studiów	Studia pierwszego stopnia
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	Rok II, semestr 3
Rodzaj przedmiotu	KIERUNKOWY Z ZAKRESU JĘZYKA I KOMUNIKACJI
Język wykładowy	polski
Koordinator	Dr hab. prof. UR Magdalena Patro-Kucab (kierownik kierunku DiKS)
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	Dr hab. prof. UR Magdalena Patro-Kucab (autorka programu)

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (ja- kie?)	Liczba pkt. ECTS
3	15	30							3

1.2. Sposób realizacji zajęć

w formie tradycyjnej

zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (zajęcia prowadzone są w formie zdalnej, jeśli wynika to z aktualnie obowiązujących przepisów).

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)**2. WYMAGANIA WSTĘPNE**

POSIADANIE PRZEZ STUDENTA WIEDZY Z KLASYCZNYCH PODSTAW RETORYKI WSPÓŁCZESNEJ.

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE**3.1 Cele przedmiotu**

C1.	Zapoznanie studentów z podstawowymi prawami retoryki, mechanizmami perswazji, argumentacji i manipulacji.
C2.	Zapoznanie studentów ze środkami i figurami retorycznymi oraz ich wykorzystaniem w praktyce zawodowej.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych
EKW_01	zna podstawowe pojęcia z zakresu komunikacji społecznej i medialnej oraz rozumie konieczność sprawnego i perswazyjnego komunikowania się w różnych sytuacjach	K_Wo1, K_Wo3, K_Wo7-08
EKU_02	potrafi prezentować własne poglądy, idee i pomysły oraz przekonywać do nich rozmówców	K_Uo3, K_Uo6
EKK_03	rozumie potrzebę rozwoju posiadanych przez siebie umiejętności i wiedzy	K_Ko3

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu (oraz ćwiczeń warsztatowych)

Treści merytoryczne (wybór tematyki spośród poniższych problemów)
1. <u>Zajęcia organizacyjne</u> .
2. <u>Retoryka reklamy</u> (cel illokucyjny i perswazyjny). Charakterystyka komunikatu reklamowego w ujęciu retorycznym. Gramatyka reklamy. Charakterystyka motywów w reklamie. Arystotelesowskie reguły preferencji ludzkich.
3. <u>Prezentacja mówcy</u> (status wiarygodności, oczekiwania audytorium, rozpoznawanie nastawienia słuchaczy, argumenty apelujące do rozumu).   • Jak przekazać informacje? • Jak długo mówić? • Jak uporządkować treść? • A może pogawędzić? • Rozpraw się/Zaczekaj/Odmów/Przeproś.
4. <u>Emocje w perswazji</u> (rozpoznawanie emocji; wykładniki językowe/retoryczne; emocje w dyskursie politycznym; <i>pathos</i> w przemówieniach, nadużywanie emocji).
5. <u>Amplifikacja</u> (pośrednia i bezpośrednia; zastosowanie amplifikacji; pozawerbalne środki amplifikacji; deprecjacja).
6. <u>Analiza argumentów erystycznych</u> :   • erystyka wg Artura Schopenhauera, <i>Dieeristische Dialektik</i>, (np. uogólnienia, homonimia, taktyka pytań, rozmyślenie, drażnienie przeciwnika, zmiana tematu itp.); • argumenty związane ze strukturą logiczną (np. z przeciwieństwa, z absurdu, z przykładu, z przemilczenia, podobieństwa itd.); • argumenty związane z ludzkimi uczuciami, potrzebami, preferencjami (np. do kija, do marchewki, do worka, namiętności, przyjaźni); • argumenty związane z ludzkimi przekonaniem (np. do wiary, przesądu, Łazarza); • techniki odnoszące się przynajmniej pośrednio do tematu (np. szukanie dziury w całym, zmiana tematu, woda na młyn, belka w oku); • techniki działające na widownię (autorytet, drastyczny opis, ziemniaki podrożały); • techniki działające na rozmówcę (egzaminator, <i>ad personam</i>); • inne techniki erystyczne.

7. Debata szkoleniowa – warsztat debaty.

8. Wystąpienie – przygotowanie i wygłoszenie (rozpoznawanie tekstów mówionych i pisanych; przekształcanie tekstów) z elementami technik zapamiętywania oraz mowy ciała.

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne

1. Zagadnienia są tożsame z problematyką realizowaną podczas wykładów, stanowią jej praktyczne rozwinięcie.
2. Jak przygotować dowolne przemówienie? Samodzielne próby pisania i wygłaszania różnego rodzaju wypowiedzi o charakterze retorycznym.
3. Kolokwia zaliczeniowe.

3.4 Metody dydaktyczne

WYKŁAD I JEGO ELEMENTY, DEBATA, DYSKUSJA, PROJEKTY, ANALIZA TEKSTÓW, WYGŁASZANIE MÓW, PREZENTACJE MULTIMEDIALNE

Np.:

Wykład: wykład problemowy, wykład z prezentacją multimedialną, metody kształcenia na odległość

Ćwiczenia: analiza tekstów z dyskusją, metoda projektów(projekt badawczy, wdrożeniowy, praktyczny), praca w grupach (rozwiązywanie zadań, dyskusja), gry dydaktyczne, metody kształcenia na odległość

Laboratorium: wykonywanie doświadczeń, projektowanie doświadczeń

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01	kolokwium, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć	W, K
EK_02	kolokwium, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć	K
EK_03	kolokwium, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć	K

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

	NA OCENĘ 2	NA OCENĘ 3	NA OCENĘ 4	NA OCENĘ 5

EK_01	Student/ka nie zna podstawowych pojęć z zakresu komunikacji społecznej i medialnej. Student/ka nie rozumie istoty sprawnego i perswazyjnego komunikowania się w różnych sytuacjach.	Student/ka zna pojedyncze pojęcia z zakresu komunikacji społecznej i medialnej. Student/ka potrafi w pojedynczych przypadkach zrozumieć istotę sprawnego i perswazyjnego komunikowania się w różnych sytuacjach.	Student/ka rozróżnia większość pojęć z zakresu komunikacji społecznej i medialnej. Student/ka potrafi w większości przypadków zrozumieć istotę sprawnego i perswazyjnego komunikowania się w różnych sytuacjach.	Student/ka rozróżnia wszystkie pojęcia z zakresu komunikacji społecznej i medialnej. Student/ka potrafi samodzielnie we wszystkich przypadkach zrozumieć istotę sprawnego i perswazyjnego komunikowania się w różnych sytuacjach.
EK_02	Student/ka nie potrafi prezentować własnych poglądów, idei i pomysłów oraz przekonywać do nich rozmówców.	Student/ka potrafi w pojedynczych przypadkach prezentować własne poglądy, idee i pomysły oraz przekonywać do nich rozmówców.	Student/ka potrafi w większości przypadków prezentować własne poglądy, idee i pomysły oraz przekonywać do nich rozmówców.	Student/ka potrafi samodzielnie we wszystkich przypadkach prezentować własne poglądy, idee i pomysły oraz przekonywać do nich rozmówców.
EK_03	Student/ka nie rozumie potrzeby rozwoju posiadanych przez siebie umiejętności i wiedzy.	Student/ka rozumie w dostatecznym stopniu potrzebę rozwoju posiadanych przez siebie umiejętności i wiedzy.	Student/ka rozumie w dobrym stopniu potrzebę rozwoju posiadanych przez siebie umiejętności.	Student/ka rozumie w bardzo dobrym stopniu potrzebę rozwoju posiadanych przez siebie umiejętności.

OCENA FORMATYWNA:

F1. OCENA STOPNIA KOMUNIKOWANIA SIĘ NA LINII STUDENT – PROWADZĄCY, AKTYWNOŚĆ W CZASIE OMAWIANEJ TEMATYKI PRZEDMIOTU.

F2. KOŁOKWIUM (1-2) SPRAWDZAJĄCE OPANOWANIE ZAGADNIEŃ TEORETYCZNYCH I PRAKTYCZNYCH.

OCENA PODSUMOWUJĄCA:

P1. OCENA ZADAŃ, WYGŁOSZONYCH MÓW, PROWADZONEJ DEBATY I INNYCH FORM KRASOMÓWSTWA ZAPREZENTOWANYCH PODCZAS ZAJĘĆ. DOTYCZY KAŻDEGO ĆWICZENIA.

P2. OCENA (Y) Z KOŁOKWIUM.

Wykład:

Egzamin. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest zaliczenie ćwiczeń. Egzamin odbywa się w formie pisemnej lub ustnej (w zależności od liczby studentek i studentów na roku) i porusza tematykę podjętą na zajęciach (wykładach i ćwiczeniach). Pytania mają charakter zamknięty, otwarty, problemowy.

Ocena – procenty (przykład) podano w odniesieniu do zakresu prawidłowej (tzn. zgodnej z wiedzą naukową, logiczną i samodzielną) odpowiedzi na zadane pytania:

ocena bardzo dobra – 34–37 pkt.*

ocena dobra plus – 30–33 pkt.

ocena dobra – 26–29 pkt.

ocena dostateczna plus – 22–25 pkt.

ocena dostateczna – 18.5–21 pkt. (od 50%)

* progi procentowe obniżono ze względu na trudności wynikające z trwającej pandemii

PUNKTACJA DOTYCZĄCA ĆWICZEŃ ORAZ MOŻLIWOŚĆ ZWOLNIENIA Z EGZAMINU:

1. ŚREDNIA ARYTMETYCZNA ZE WSZYSTKICH UZYSKANYCH PODCZAS ĆWICZEŃ OCEN (POZA KOŁOKWIAMI) 5.0-4.56

A. OCENA BARDZO DOBRA Z ĆWICZEŃ

B. KOŁOKWIUM ZALICZONE NA OCENĘ PRZYNAJMNIEJ +DOBRA*

C. ZWOLNIENIE Z EGZAMINU; OC. Z EGZAMINU +4; (ZAŚ PRZY ŚREDNIEJ 5.0 I OCENIE Z KOŁOKWIUM 5.0/4.5 – OCENA Z EGZAMINU 5.0)

* OZNACZA OCENĘ Z KOŁOKWIUM WŁAŚCIWEGO (PIERWSZEGO). W PRZYPADKU KOŁOKWIUM POPRAWKOWEGO BIERZE SIĘ POD UWAGĘ ŚREDNIĄ Z DWÓCH KOŁOKWIÓW, NP. PIERWSZE KOŁOKWIUM – NDST; DRUGIE KOŁOKWIUM DB; ŚREDNIA 6/2=3.0.

2. ŚREDNIA ARYTMETYCZNA ZE WSZYSTKICH UZYSKANYCH PODCZAS ĆWICZEŃ OCEN (POZA KOŁOKWIAMI) 4.55-4.11

A. OCENA PLUS DOBRA Z ĆWICZEŃ

B. KOŁOKWIUM ZALICZONE NA OCENĘ PRZYNAJMNIEJ DOBRĄ

3. ŚREDNIA ARYTMETYCZNA ZE WSZYSTKICH UZYSKANYCH PODCZAS ĆWICZEŃ OCEN (POZA KOŁOKWIAMI) 4.10-3.51

A. OCENA DOBRA Z ĆWICZEŃ

B. KOŁOKWIUM ZALICZONE NA OCENĘ PRZYNAJMNIEJ +DOSTATECZNĄ

4. ŚREDNIA ARYTMETYCZNA ZE WSZYSTKICH UZYSKANYCH PODCZAS ĆWICZEŃ OCEN (POZA KOŁOKWIAMI) 3.50-3.11

A. OCENA PLUS DOSTATECZNA Z ĆWICZEŃ

B. KOŁOKWIUM ZALICZONE NA OCENĘ PRZYNAJMNIEJ DOSTATECZNĄ

5. ŚREDNIA ARYTMETYCZNA ZE WSZYSTKICH UZYSKANYCH PODCZAS ĆWICZEŃ OCEN (POZA KOŁOKWIAMI) 3.10-2.51

A. OCENA DOSTATECZNA Z ĆWICZEŃ

B. KOŁOKWIUM ZALICZONE NA OCENĘ PRZYNAJMNIEJ DOSTATECZNĄ

Ocena prac/zadań/przemówień

DOKONUJĄC OCENY ZADAŃ (WYPOWIEDZI), BIERZE SIĘ POD UWAGĘ:

- SPRAWDZENIE WIEDZY MERYTORYCZNEJ SKORELOWANEJ Z ZADANIEM (CZYLI NP. UMIEJĘTNOŚĆ PRZEPROWADZENIA ANALIZY I INTERPRETACJI DANEJ WYPOWIEDZI Z ZASTOSOWANIEM NAUKOWYCH NARZĘDZI). A ZATEM – W ZWIĄZKU Z NAUCZANYM PRZEDMIOTEM – SPRAWDZA SIĘ ZNAJOMOŚĆ WIEDZY RETORYCZNEJ;
- UMIEJĘTNOŚĆ POSŁUGIWANIA SIĘ NOMENKLATURĄ NAUKOWĄ ZNAMIONUJĄCĄ WIEDZĘ Z ZAKRESU RETORYKI;
- RETORYCZNĄ ZŁOŻONOŚĆ KOMUNIKATU;
- SPOSÓB PREZENTACJI (CZYLI WYGŁOSZENIE);
- ASPEKT ESTETYCZNY PRZEDSTAWIENIA I KOMUNIKATYWNOSĆ, KLAROWNOŚĆ PRZEKAZU;
- JĘZYKOWO-STYLISTYCZNĄ POPRAWNOŚĆ;
- POMYSŁOWOŚĆ I ORYGINALNOŚĆ.

Nieobecności:

- DOPUSZCZA SIĘ 1 NIEOBECNOŚĆ – BEZ JAKICHKOLWIEK KONSEKWENCJI I WPŁYWU NA OCENĘ;
- KAŻDĄ KOLEJNĄ NIEOBECNOŚĆ NALEŻY ZALICZYĆ (TAKŻE W PRZYPADKU ZWOLNIENIA LEKARSKIEGO).

WSZYSTKICH STUDENTÓW OBOWIĄZUJE PRZYGOTOWANIE NA ĆWICZENIA STRESZCZEŃ MATERIAŁU TEORETYCZNEGO (ARTYKUŁÓW BĄDŹ WYKŁADÓW) – ZGODNIE Z WCZEŚNIEJSZYMI WSKAZANIAMI PROWADZĄCEGO PRZEDMIOT. STUDENCI SĄ ZOBOWIĄZANI SYSTEMATYCZNIE I AKTYWNI UCZESTNICZYĆ W ZAJĘCIACH, ZALICZAJĄC KAŻDE WSKAZANE PRZEZ PROWADZĄCEGO ZADANIE RETORYCZNE.

OSOBY, KTÓRE NIE UZYSKAJĄ WYSTARCZAJĄCEJ ŚREDNIEJ, KTÓRA UPOWAŻNIAŁABY ICH DO ZWOLNIENIA Z EGZAMINU, NIE SĄ DOPYTYWANE (NIE DOTYCZY OCZYWIŚCIE KONIECZNOŚCI ZALICZENIA NIEOBECNOŚCI I KOŁOKWIÓW) I BĘDĄ MUSIAŁY PRZYSTĄPIĆ DO EGZAMINU.

Wszystkie osoby, którym nie będzie odpowiadać ocena z egzaminu (w przypadku zwolnienia), mogą oczywiście przystąpić do egzaminu.

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzinna zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	45
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	3
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	27
SUMA GODZIN	75
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	3

* Należy uwzględnić, że 1 pkt. ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	---
zasady i formy odbywania praktyk	---

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

[wybór wg wskazań prowadzącego zajęcia]

- ARYSTOTELES, *DZIEŁA*, TŁ. RÓŻNI, WARSZAWA 2001.
- ARYSTOTELES, *RETORYKA. POETYKA*, PRZEŁ., WSTĘPEM I KOMENT. OPATRZ. H. PODBIELSKI, WARSZAWA 1988.

ORAZ

- TOKARZ M., 2006. *ARGUMENTACJA. PERSWAZJA. MANIPULACJA. WYKŁADY Z TEORII KOMUNIKACJI*. GDAŃSKIE WYDAWNICTWO PSYCHOLOGICZNE, GDAŃSK.
- SZYMANEK K., WIECZOREK, K.A., WÓJCIK, A. 2003. *SZTUKA ARGUMENTACJI. ĆWICZENIA W BADANIU ARGUMENTÓW*.
- HOŁÓWKA T., 2005. *KULTURA LOGICZNA W PRZYKŁADACH*. WYDAWNICTWO NAUKOWE PWN, WARSZAWA.
- SZYMANEK K., 2001. *SZTUKA ARGUMENTACJI. SŁOWNIK TERMINOLOGICZNY*. WYDAWNICTWO NAUKOWE PWN, WARSZAWA.
- KOROLKO M., *SZTUKA RETORYKI. PRZEWODNIK ENCYKLOPEDYCZNY*, WARSZAWA 1998.
- PISAREK W., *NOWA RETORYKA DZIENNIKARSKA*, WYD. DOWOLNE.
- OŻÓG K., *POLSZCZYŻNA PRZEŁOMU XX I XXI WIEKU*, RZESZÓW 2001.

Literatura uzupełniająca:

BARTHES R., *ANALIZA RETORYCZNA*, PRZEŁ. K. FALICKA, „PAMIĘTNIK LITERACKI” 1977, Z. 2, S. 251–256.

ANTAS J., *O KŁAMSTWIE I KŁAMANIU*, KRAKÓW 1999.

BARTHES R., *TEORIA TEKSTU*, PRZEŁ. A. MILECKI, W: *WSPÓŁCZESNA TEORIA BADAŃ LITERACKICH ZA GRANICĄ*, T. 4, CZ. 2, OPRAC. H. MARKIEWICZ, KRAKÓW 1992.

BRALCZYK J., *JĘZYK NA SPRZEDAŻ*, WYD. 2, WARSZAWA 2000.

BUTTNER D., KURKOWSKA H., SATKIEWICZ H., *KULTURA JĘZYKA POLSKIEGO*, WARSZAWA 1971.

CIALDINI R., *WYWIERANIE WPŁYWU NA LUDZI. TEORIA I PRAKTYKA*, PRZEKŁ. B. WOJCISZKE, GDAŃSK 1999.

DZIENNIKARSTWO I ŚWIAT MEDIÓW, POD RED. Z. BAURERA I E. CHUDZIŃSKIEGO, WYD. ZMIEN. I ROZSZ., KRAKÓW 2000.

DUBISZ S., *JĘZYK I POLITYKA. SZKICE Z HISTORII STYLU RETORYCZNEGO*, WARSZAWA 1992.

FILIP G., *MISTRZOWIE GRY NA ARGUMENTY. KAŁUŻYŃSKI, TREUGUTT, BIEŃKOWSKI, RZESZÓW* 2013.

FRAS J., *DZIENNIKARSKI WARSZTAT JĘZYKOWY*, WROCŁAW 1999.

GALASIŃSKI D., *CHWALENIE SIĘ JAKO PERSWAZYJNY AKT MOWY*, KRAKÓW 1992.

GŁOWIŃSKI M., *NOWOMOWA PO POLSKU*, WARSZAWA 1990.

GRABIAS S., *JĘZYK W ZACHOWANIACH SPOŁECZNYCH*, LUBLIN 1997.

JAROSZYŃSKI C., JAROSZYŃSKI P., *PODSTAWY RETORYKI KLASYCZNEJ*, WARSZAWA 1998.

JĘZYK POLITYKI A WSPÓŁCZESNA KULTURA POLITYCZNA, POD RED. J. ANUSIEWICZ I B. SICIŃSKIEGO, „JĘZYK A KULTURA” 1994, T. 11. *JĘZYK W MEDIACH MASOWYCH*, POD RED. J. BRALCZYKA I K. MOSIOŁEK-KŁOSIŃSKIEJ, WARSZAWA 2001.

KAMIŃSKA-SZMAJ I., *SŁOWA NA WOLNOŚCI*, WROCŁAW 2000.

KARWAT M., *SZTUKA MANIPULACJI POLITYCZNEJ*, TORUŃ 1999.

KNIAGININOWA M., PISAREK W., *JĘZYK INFORMACJI PRASOWEJ*, KRAKÓW 1966.

KURCZ I., *PSYCHOLOGIA JĘZYKA I KOMUNIKACJI*, WARSZAWA 2000.

LICHAŃSKI J. Z., *RETORYKA. OD RENESANSU DO WSPÓŁCZESNOŚCI: TRADYCJA I INNOWACJA*, WARSZAWA 2000.

LICHAŃSKI J.Z., *RETORYKA. OD ŚREDNIOWIECZA DO BAROKU. TEORIA I PRAKTYKA*, WARSZAWA 1992.

MROZOWSKI M., *MEDIA MASOWE. WŁADZA, ROZRYWKA, BIZNES*, WARSZAWA 2001.

MYŚLIWIEC G., *TECHNIKI I TRIKI NEGOCJACYJNE*, WARSZAWA 1999.

PISAREK W. – PRACE WSKAZANE W PUBLIKACJI *NOWA RETORYKA DZIENNIKARSKA*, KRAKÓW 2002, S. 279–280.

PERELMAN CH., *LOGIKA PRAWNICZA. NOWA RETORYKA*, TŁ. J. PAJOR, WARSZAWA 2003.

PISAREK W., *NOWA RETORYKA DZIENNIKARSKA*, KRAKÓW 2002.

PISAREK W., *RETORYKA DZIENNIKARSKA*, KRAKÓW 2002.

RETORYKA, POD RED. R. PRZYBYLSKIEJ I W. PRZYCZYNY, KRAKÓW 2000.

RETORYKA DZIŚ, POD RED. M. BARŁOWSKIEJ, A. BUDZYŃSKIEJ-DACY, P. WILCZKA, WARSZAWA 2009.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej